ननुकेयंविद्याययासर्वंचिन्मात्रमित्येवपश्यतितस्याःकर्मजन्यत्वेउपासनाजन्यत्वेवाऽनित्यत्वापत्तिःप्रकारांतरस्यचासंभवादित्याशंक्याह तयोरेवेति यथाधीस्फुरणेप्रमाणपरतंत्रेनकर्त्तुमकर्त्तुमन्यथाकर्त्तुंवाशक्येतथैवेयंविद्येतिसादृश्यंत्वसृशब्देनलक्ष्यते देवीद्योतमानाशुद्धसत्वमयीअहंब्रह्मास्मीतिवाक्यजन्याधीवृत्तिर्दशमस्त्वमितिवाक्यजावृत्तिर्दशमत्वमिवब्रह्मभावंजीवस्यगोचरयंती लक्ष्मीःपरब्रह्मोपलक्षकत्वात् पद्मगृहाहृदयगुहायामेवस्फुरंती शुभाबंधनिवर्त्तकत्वात् नचैवंवृत्तिविषयत्वेब्रह्मणोनात्मत्वंघटादिवत्स्यादितिवाच्यं वृत्तिव्याप्यत्वेपिफलव्याप्यत्वानंगीकारात् यथोक्तं फलव्याप्यत्वमेवास्यशास्त्रकृद्भिर्निराकृतं ब्रह्मण्यज्ञाननाशायवृत्तिव्याप्तिरपेक्ष्यतइति तथाचवस्तुतत्त्वविषयिण्येवविद्याअविद्योन्मूलिकानकर्मोपास्तिरूपायेनानित्यास्यादितिभावः अस्याःफलमाह तस्याइति तस्याः

तयोरेवस्वसादेवीलक्ष्मीःपद्मगृहाशुभा ॥ तस्यास्तुमानसाःपुत्रास्तुरगाव्योमचारिणः ॥५१॥ वरुणस्यभार्यायाज्येष्ठाशुक्राद्देवीव्यजायत ॥ तस्याःपुत्रंबलंविद्धिसुरांचसुरनंदिनीं ॥ ५२ ॥ प्रजानामन्नकामानामन्योन्यपरिभक्षणात् ॥ अधर्मस्तत्रसंजातःसर्वभूतविनाशकः ॥ ५३ ॥ तस्यापिनिर्ऋतिर्भार्यानैर्ऋतायेनराक्षसाः ॥ घोरास्तस्यास्त्रयःपुत्राःपापकर्मरताःसदा ॥५४॥ भयोमहाभयश्चैवमृत्युर्भूतांतकस्तथा ॥ नतस्यभार्यापुत्रोवाकश्चिदस्त्यंतकोहिसः ॥ ॥ ५५ ॥ कार्कीश्येनींतथाभासींधृतराष्ट्रींतथाशुकीं ॥ ताम्रातुसुषुवेदेवीपंचैतालोकविश्रुताः ॥ ५६ ॥ उलूकान्सुषुवेकाकीश्येनीश्येनान्व्यजायत ॥ भासीभासानजनयद्गृध्रांश्चैवजनाधिप ॥५७॥ धृतराष्ट्रीतुहंसांश्चकलहंसांश्चसर्वशः ॥ चक्रवाकांश्चभद्रातुजनयामाससैवतु ॥५८॥ शुकीचजनयामासशुकानेवयशस्विनी ॥ कल्याणगुणसंपन्नासर्वलक्षणपूजिता ॥५९॥ नवक्रोधवशानारीःप्रजज्ञेक्रोधसंभवाः ॥ मृगीचमृगमंदाचहरीभद्रमनाअपि ॥ ६० ॥ मातंगीत्वथशार्दूलीश्वेतासुरभिरेवच ॥ सर्वलक्षणसंपन्नासुरसाचैवभामिनी ॥ ६१ ॥ अपत्यंतुमृगाःसर्वेमृग्यानरवरोत्तम ॥ ऋक्षाश्चमृगमंदायाःस्मेमराश्चपरंतप ॥ ६२ ॥ ततस्त्वैरावतंनागंजज्ञेभद्रमनाःसुतं ॥ ऐरावतःसुतस्तस्यादेवनागोमहागजः ॥ ६३ ॥

विद्यायाःपुत्राइवपुत्राःफलानि मानसाःमनःसंकल्पमात्रजन्याःपित्रादयः संकल्पादेवास्यपितरःसमुत्तिष्ठंतीतिश्रुतेः अस्यहार्दब्रह्मविदः तुरगाःतुरंगच्छंतितेतुरगाःसद्योमनःसंहार्याएव यतोव्योमचारिणः व्योम्निहार्दाकाशेचारिणः यएवंवेदाहंब्रह्मास्मीति सइदंसर्वंभवतीतिश्रुतेर्ब्रह्मज्ञानात्सार्वात्म्यंस्वीयमवगच्छतःसर्वप्राप्तिरस्तीत्यर्थः तस्मादधर्मप्रभवसृष्टिश्रवणेपिनविगानंकार्यंसर्वस्यब्रह्ममात्रत्वात् ॥ ५१ ॥ एवमुपपादितारंभंसृष्ट्यंतरंवक्तुमुपक्रमते वरुणस्येत्यादिना वरुणस्यशुक्रात् ज्येष्ठाबलंपुत्रंसुरांचपुत्रींव्यजायतेतिसंबंधः ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥

Digitized by Google